

Titulació	Tipus	Curs
Història de l'Art	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Maria Garganté Llanes

Correu electrònic: maria.gargante@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Tenint en compte que es tracta d'una assignatura que es cursa durant el tercer any del grau, l'alumnat ha de mostrar una solvència no tan sols en la realització de les proves escrites, sinó també en les proves orals. Així mateix, el bagatge d'haver cursat anteriorment dos cursos del grau, amb matèries que van des de l'art de l'antiguitat fins al barroc, passant pel Renaixement, hauria de permetre a l'alumnat tenir un coneixement previ dels antecedents i de les circumstàncies històrico-artístiques que precedeixen i condicionen d'alguna manera les característiques i l'esdevenidor de l'art europeu del segle XVIII.

Objectius

L'assignatura ofereix una visió panoràmica de l'art europeu al segle XVIII, època en la qual es produeix una internacionalització definitiva de la cultura. Mitjançant l'anàlisi de les diverses manifestacions artístiques i els seus/les seves artífexs, s'intentarà incidir en l'ambient intel·lectual i en la permanent dicotomia racionalisme-sensualisme pròpia de la cultura il·lustrada, la que popularitza el «*Grand Tour*» i la que creu en el progrés i en la felicitat de l'ésser humà. En definitiva, l'assignatura ha de proporcionar coneixements sobre art europeu del segle XVIII, establint les diferències, persistències, novetats i contradiccions entre el barroc tardà, rococó i l'incipient neoclassicisme, utilitzant les variables estètiques, històriques i sociològiques que siguin més adients per a la comprensió dels continguts del temari.

Competències

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Estimular la creativitat i fomentar idees innovadores.
9. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
10. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
11. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
12. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
13. Saber exposar amb eficàcia els coneixements, oralment i per escrit.
14. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.

Continguts

1. PARÍS: DE VERSALLES A LA « DOLÇOR DE LA VIDA »

-Versalles: arquitectura i jardins.

-Hôtels, '*maisons de plaisance*' i '*folies*'.

-Arts decoratives : un nou concepte d'interiorisme.

-La "redescoberta" del classicisme : de Soufflot als "arquitectes revolucionaris".

-La pintura o la recerca d'una nova sensibilitat:

-La "*Querelle des anciens et modernes*". L'*Academie Royale* i els Salons.

-El Rococo: Antoine Watteau, La '*Fête Galant*' i la '*Commedia dell'Arte*'.

-Francois Boucher: sensualitat i erotisme al servei de les classes dirigents.

-L'univers ambivalent de Jean-Honoré Fragonard.

-L'*Encyclopedie* com a manifest antibarroc. Denis Diderot i el naixement de la crítica d'art. La realitat quotidiana de Chardin i el moralisme de Greuze.

-El retrat: J. Rigau, N. Largillière, Quentin de la Tour (introducció de la tècnica al pastel per Rosalba Carriera), Perronneau, Nattier. Les dones-artistes: Adelaïde Labille-Guiard, Elisabeth Vigée-Lebrun.

*Reines i favorites; "salonnières" i il·lustrades: la dona com a comitent artístic.

2. I TALIA: ENTRE L'OCÀS BARROC I LA GÈNESI NEOCLÀSSICA

-L'arquitectura: entre els paradigmes classicistes i borrominians. Realitzacions romanes. Fora de Roma: l'arquitectura piemontesa de Filippo Juvarra i Bernardo Vittone. El vigor del sud: Nàpols i Sicília.

-La pintura: dels grans muralistes -Tiepolo- a la Venècia i els "vedutisti". La "veduta" gravada de G.B. Piranesi, més enllà de la tradició clàssica. Pintors "de la realitat".

3. CENTREUROPÀ I RÚSSIA

-Austria: Fischer von Erlach i Johan Lukas Hildebrandt. Bohèmia: els Dientzenhofer i la tradició guariniana. Sud d'Alemanya: Balthassar Neumann, J.M. Fischer, J.B. Zimmermann. La decoració en estuc. El príncep il·lustrat Frederic II de Prússia. Els germans Asam.

-Les biblioteques monàstiques i palatines.

-L'arquitectura "teatral": del Zwinger de Dresden al teatre de Bayreuth.

-Sant Petersburg: la capital europea de l'imperi del nord.

4. ANGLATERRA I EL RESSÒ NORD-AMERICÀ

-Després de la nova Londres: L'urbanisme de Bath. L'arquitectura de John Vanbrugh i Nicholas Hawksmoor: seguint la tradició barroca de Christopher Wren. El palladianisme i el 'Vitruvi Britànic' de Colen Campbell. Lord Burlington i William Kent. El jardí anglès. El ressò en l'arquitectura i l'urbanisme dels Estats Units d'Amèrica.

-La pintura: La suggestió de Van Dyck en els retrats de Joshua Reynolds i Thomas Gainsborough. William Hogarth i la crítica social. El paper de la 'Royal Academy'. Joseph Wright of Derby y la ciència.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Participació en seminaris expositius a classe	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14
Sessions plenàries o magistrals conduïdes per la professora	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14
Tipus: Supervisades			
Treball individual	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Assistència a conferències realitzades per experts, visites a museus o exposicions	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14
Estudi autònom	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14
Lectures específiques sobre el temari	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12

La metodologia que se seguirà durant el curs serà la següent:

-En la seva major part (un 80%) constarà de sessions plenàries o magistrals impartides pel professorat (presencials o, en cas d'eventualitats, via TEAMS).

-Un 15% de les sessions estaran dedicades a l'exposició de treballs per part dels alumnes (seminaris), que o bé es faran presencialment a classe o bé de manera virtual.

-Un 5% de les sessions poden consistir en conferències a càrrec d'experts en alguns aspectes de l'art del segle XVIII.

-El professorat es reserva la possibilitat de proposar alguna visita a alguna exposició o espai (sempre que sigui possible) que pugui resultar útil per al desenvolupament de l'assignatura.

-També es proposarà la realització de treballs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició oral a classe	20%	0	0	8, 13, 14
Prova escrita de continguts	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Segona prova escrita (comentari de text)	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

AVALUACIÓ CONTINUADA

L'avaluació es realitzarà mitjançant el còmput de diverses evidències:

-La primera serà una prova escrita que tindrà un valor d'un 50% de la nota final.

-La segona serà una altra prova escrita (comentari de text) i tindrà un valor d'un 30% de la nota final.

-La tercera serà una exposició oral feta a classe (20% de la nota final).

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que se'n pugui derivar. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Per tal de poder fer mitjana de les tres qualificacions, cap d'elles pot ser inferior ni igual a 4.

Les dades de les proves d'avaluació seran consensuades entre professorat i alumnat a l'inici del curs, respectant el calendari acadèmic oficial.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Si no es fa entrega de les tres evidències indicades, la qualificació serà de No avaluable.

AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació única d'aquesta assignatura es regirà per la normativa específica aprovada per la UAB.

Per obtenir una avaluació favorable, cal superar tres evidències:

1. Prova escrita de continguts (50% de la nota final)
2. Segona prova escrita (comentari de text) equivalent al 30% de la nota final.
3. Exposició oral (20% de la nota final).

Les tres proves es farien, en el cas de l'avaluació única, el mateix dia.

Llevat que s'indiqui el contrari, les proves d'avaluació única coincidiran amb les dates reservades per a l'avaluació continuada, al final del quadrimestre.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

PROCEDIMENT DE RECUPERACIÓ

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (AVALUACIÓ CONTINUADA) o bé lliurar totes les proves previstes (AVALUACIÓ ÚNICA).

Per a l'avaluació única s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

NOTA SOBRE LA UTILITZACIÓ DE LA IA: Totes les evidències tindran lloc a classe, per la qual cosa no es permet utilitzar IA sota cap concepte ni encap de les seves modalitats.

Bibliografia

ARIÉS, Ph., *Historia de la vida privada*. Madrid: Taurus, 1988

BLACK, J: *La Europa del siglo XVIII*, Madrid, Akal, 1987.

BOIME, A: *Historia social del arte moderno. I. El arte en la época de la Revolución*, 1750-1800. Madrid.

BOMFORT, D; FINALDI, G: *Venice through Canaletto's Eyes*. London: National Gallery Publications, 1999.

CASSIRER, E., *Filosofía de la Ilustración*, Mèxic, 1973 (1932).

CROW, T: *Pintura y sociedad en el París del siglo XVIII*. Madrid, Nerea, 1989 (1985).

DIDEROT, D.: *Escritos sobre el arte*. Madrid, Siruela, 1994.

GALL, J. y F., *La pintura galante*, FCE, Mèxic, 1978 (1963).

GOMBRICH, E.H., *The Ideas of Progress and their impact on art*. Nueva York: 1971.

HASKELL, F., *Patronos y Pintores*. Madrid, Cátedra, 1984 (1963).

- HAZARD, P: *El pensamiento europeo en el siglo XVIII. De Montesquieu a Lessing*. Madrid, Alianza, 1985
- HONOUR, H.: *Neoclasicismo*, Madrid, Xarait, 1982.
- KAUFMANN, E: *La arquitectura de la Ilustración, Barroco y postbarroco en Inglaterra, Italia y Francia*. Barcelona: Gustavo Gili, 1980.
- LEVEY, M.: *Pintura y escultura en Francia, 1700-1789*, Madrid, Cátedra, 1994.
- LEVEY, M., *Du Rococo a la Revolution*, Londres, 1989 (ed. ang. 1966).
- MINGUET, Ph.: *Estética del Rococó*. Cátedra, 1992 (1966).
- NORBERG SCHULZ, C.: *Arquitectura barroca tardía y rococó*, Madrid, Aguilar, 1973.
- PÉROUSE DE MONTCLOS, J.M : *Histoire de l'Architecture Française. De la Renaissance a la Révolution*, Paris, 1989.
- PERRY, G., ROSSINGTON, M., (Edits): *Feminity and masculinity in eighteenth-century art and culture*. Manchester-New York, Manchester University Press, 199
- ROSENBLUM, Robert, *Tranformaciones en el arte de finales del siglo XVIII*, Madrid, Taurus, 1986.
- SCHONBERGER, A., H. SOEHNER, H.: *El Rococó y su época*, Barcelona, (1958) 1971.
- STAROBINSKI, J: *La invención de la libertad, 1700-1789*. Barcelona: 1964.
- STAROBINSKI, J.: *1789, los emblemas de la razón*, Taurus, 1988 (1973).
- SUMMERSON, J.: *Architecture in Britain, 1530-1830*, Harmondsworth, Pelikan, 1983.
- TATARKIEWICZ, W., *Historia de seis ideas*. Madrid: Tecnos, 1992 (1976).
- VIDLER, A: [El Espacio de la Ilustración : la teoría arquitectónica en Francia a finales del siglo XVIII](#). Madrid, Alianza, 1997.
- WATERHOUSE, E: *Pintura en Gran Bretaña, 1530-1790*, Madrid, Cátedra, 1994.
- VIÑAMATA, Àgueda: *El rococó. Arte y vida en la primera mitad del siglo XVIII*, Montesinos, Barcelona, 1987.
- WITTKOWER, R: *Arte y Arquitectura en Italia, 1600-1750*, Madrid, Cátedra, 1983.
- https://bibcercador.uab.cat/discovery/search?query=any,contains,rococ%C3%B3&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=34CSUC_UAB:VU
- https://bibcercador.uab.cat/discovery/search?query=any,contains,palacio%20versalles&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=34CSUC_UAB:VU
- https://bibcercador.uab.cat/discovery/search?query=any,contains,barroco%20europa&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=34CSUC_UAB:VU

Programari

Les activitats d'aprenentatge i les dates de lliurament de les tasques es comunicaran a l'inici del curs acadèmic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt